

Wanneer professionele hulp nodig wordt

Je niet goed in je vel voelen of persoonlijke problemen hebben wil nog niet zeggen dat je geestesziek bent. Problemen horen immers bij het leven en kunnen opgelost worden door erover te praten. Soms echter volstaat het niet je hart te luchten bij vrienden of familie en is professionele hulp aangewezen. Er bestaan geen duidelijke signalen die aangeven wanneer dit nodig is. Wanneer je echter merkt dat de problemen blijven bestaan en zo zwaar doorwegen dat deze een invloed hebben op je eigen welbevinden, persoonlijke relaties, contact met de omgeving, werksituatie of studies, is professionele hulp aangewezen. Het is dan van belang tijdig hulp te zoeken en niet te wachten tot er een crisissituatie ontstaat. Net zoals bij lichamelijke problemen biedt tijdig hulp zoeken de beste kans op herstel.

Bij wie ga ik best te rade?

Er bestaan heel wat gespecialiseerde hulpverleners en diensten die hulp bieden bij geestelijke gezondheidsproblemen. Je kan echter best eerst contact opnemen met de huisarts. Net zoals bij lichamelijke klachten kan je er immers ook met psychische moeilijkheden terecht. Aan de hand van je verhaal zal de huisarts je kunnen verder helpen of indien nodig doorverwijzen naar een gespecialiseerde dienst of hulpverlener. Indien je dat wenst kan je ook rechtstreeks beroep doen op een centrum voor geestelijke gezondheidszorg in de buurt of een privé-psychiater, -psycholoog of -therapeut.

In deze folder vind je een overzicht van de gespecialiseerde diensten in Vlaams-Brabant die door de overheid gesubsidieerd worden.

Wat kan ik verwachten?

Mensen hebben vaak verkeerde verwachtingen wanneer zij beroep doen op professionele hulp. Eens de stap naar professionele hulp gezet is, wordt van de hulpverlener al te vaak verwacht dat deze het probleem onmiddellijk kan oplossen. Geestelijke gezondheidsproblemen vragen echter tijd en inspanningen van de betrokkene zelf en zijn naaste omgeving. De professionele hulpverlener heeft hierin een ondersteunende en begeleidende rol. Van de cliënt wordt verwacht dat hij mee op zoek gaat naar de oorzaken of de wijze waarop het probleem kan worden aangepakt.

Niet tevreden? Praat erover!

Hulpverleners hebben niet altijd hetzelfde beeld over het verloop van de hulpverlening als cliënten en familieleden. Uit onderzoek komt bijvoorbeeld tot uiting dat hulpverleners wel eens de indruk hebben dat zij voldoende en duidelijke informatie gegeven hebben terwijl de cliënt dit niet altijd zo ervaart. Om misverstanden te vermijden is het daarom van belang de hulpverlener aan te spreken als je vragen hebt bij de gang van zaken. Hij of zij heeft misschien de indruk dat alles juist wel goed verloopt! Er kan dan samen naar een oplossing gezocht worden.

Enkele nuttige adressen in Vlaams-Brabant:

Vlaams Patiëntenplatform vzw

Groenveldstraat 15, 3001 Heverlee, 016-23 05 26

www.vlaamspatienplatform.be

contact: Ilse Weeghmans – info@vlaamspatienplatform.be

Het Vlaams patiëntenplatform is een onafhankelijke koepelorganisatie van patiëntenverenigingen uit Vlaanderen die streeft naar een toegankelijke zorg op maat voor de patiënt en zijn omgeving. Hier kan men terecht voor meer informatie over patiëntenverenigingen in de geestelijke gezondheidszorg.

Federatie van Vlaamse Simileskringen vzw

Groeneweg 151, 3001 Heverlee, 016-23 23 82

www.similes.be

contact: Mieke Craeymeersch – similes@scarlet.be

Similes komt op voor de belangen van families met een psychisch ziek gezinslid.

Overlegplatform voor geestelijke gezondheidszorg Vlaams-Brabant

Groeneweg 151, 3001 Heverlee, 016-27 03 10

www.vlabo.be

contact: info@vlabo.be

Dit overlegorgaan heeft tot doel het overleg en de samenwerking rond geestelijke gezondheidszorg in Vlaams-Brabant te bevorderen.

Preventio - Stuurgroep ter Preventie van Zelfdoding Vlaams-Brabant

p/a CGG PassAnt vzw, Beertsestraat 21 - 1500 Halle, 02-361 21 28

contactpersoon: Nico De fauw - preventio@passant.be

Provincie Vlaams-Brabant, Dienst welzijn en gezondheid

Provincieplein 1, 3010 Leuven, 016-26 73 30

www.vlaamsbrabant.be

contact: Reinhilde Bosch - 016-26 73 61

Reinhilde.bosch@vlaamsbrabant.be

beleidsinformatie: Karin Jiroflée - gedeputeerde - 016-26 70 29

karin.jiroflee@vl-brabant.be

Realisatie: Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg Vlaams-Brabant/vzw Logistiek Vlabo (www.vlabo.be)

Opdrachtgever: Provincie Vlaams-Brabant

Verantwoordelijke uitgever: Marc Collier, provinciegriffier Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven

Brochure gratis te verkrijgen bij: provincie Vlaams-Brabant, dienst welzijn en gezondheid, Provincieplein 1, 3010 Leuven

Geestelijke gezondheid Spreek erover!

Geestelijke gezondheid Spreek erover!

Wat is geestelijke gezondheid?

Geestelijke gezondheid maakt deel uit van de gezondheid in het algemeen. Iemand in goede geestelijke gezondheid heeft een evenwicht gevonden tussen verschillende aspecten in zijn leven: gevoelsmatig, lichamelijk, sociaal, economisch, psychisch, ... Geestelijk gezond zijn en blijven is met andere woorden niet zo gemakkelijk. Iedereen maakt in zijn leven wel eens situaties mee die dit evenwicht verstoren.

Een geestelijk gezondheidsprobleem, is het uitzonderlijk?

Neen, geestelijke gezondheidsproblemen komen vaak voor. Resultaten van de Belgische gezondheidsenquête van 2004 geven aan dat in de bevolking van 15 jaar en ouder:

- één persoon op vier (24%) te kampen heeft met een psychisch onbehagen,
- iets meer dan de helft daarvan, ofwel 13% van de bevolking, zou kunnen lijden aan een tamelijk ernstige mentale aandoening,
- 8% te maken heeft met depressieve gevoelens,
- 8% klaagt over somatische klachten,
- 20% (één persoon op vijf) slaapproblemen heeft.

De hier voorgestelde cijfers liggen in de lijn met wat er vastgesteld wordt op Europees niveau: jaarlijks wordt 27% van de volwassen bevolking in de EU geconfronteerd met mentale gezondheidsproblemen. De meest voorkomende zijn angststoornissen en depressie. (Bron: Gezondheidsenquêtes, België, 1997, 2001, 2004)

Gevolgen op allerlei vlakken

Geestelijke gezondheidsproblemen hebben aanzienlijke gevolgen zowel op individueel, sociaal als economisch vlak. Naast het lijden dat een geestesziekte meebrengt voor zowel cliënten als familieleden worden de betrokkenen vaak geconfronteerd met uitsluiting, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en grote financiële kosten van medicatie, behandeling en/of opname.

Geestelijke gezondheid: spreek erover!

Over geestelijke gezondheidsproblemen bestaan heel wat misvattingen. Net zoals lichamelijke ziekten kan iedereen psychische problemen krijgen ongeacht intelligentie, sociale klasse of inkomen. Een geestesziekte heeft bovendien niets te maken met zwakheid of een gebrek aan wilskracht. Vooroordelen en taboes over geestelijke gezondheidsproblemen zijn echter nog lang de wereld niet uit. Mensen met geestelijke gezondheidsproblemen zijn hierdoor niet snel geneigd om erover te spreken terwijl dit net de eerste stap is om problemen te voorkomen of om dichterbij een oplossing te komen.

GESUBSIDIEERDE VOORZIENINGEN VOOR GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG IN VLAAMS-BRABANT

De overheid subsidieert een aantal gespecialiseerde voorzieningen waar psychiaters en psychologen samen met andere hulpverleners zoals maatschappelijk assistenten, verpleegkundigen, ... hulp verlenen aan mensen met psychische problemen.

ALGEMENE ZIEKENHUIZEN DIE OVER EEN ERKENDE PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUISDIENST BESCHIKKEN (P.A.A.Z.)

Dit zijn algemene ziekenhuizen die een dienst hebben voor opname en kortdurende behandeling van mensen met psychiatrische problemen. In Vlaams-Brabant zijn er 5 algemene ziekenhuizen met een psychiatrische afdeling, waarvan één enkel voor kinderen (K-dienst).

O.L.V. Ziekenhuis Aalst
Campus Asse
Bloklaan 5
1730 Asse
02-300 61 11

AZ St.-Maria Ziekenhuislaan 100
1500 Halle
02-363 12 11

UZ KULeuven, Campus Gasthuisberg (K-dienst)
Herestraat 49
3000 Leuven
016-33 22 11

RZ Heilig Hart, Campus St.-Jan Houtemstraat 115
3300 Tienen
016-80 39 12

AZ Jan Portaels Gendarmeriestraat 65
1800 Vilvoorde
02-254 64 00

CENTRA VOOR GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (C.G.G.)

In een centrum voor geestelijke gezondheidszorg kunnen mensen terecht voor advies, diagnose en behandeling in geval van geestelijke gezondheidsproblemen. Zo'n centrum werkt ambulant. Dit betekent dat de cliënt op consultatie gaat of eventueel iemand van het centrum op huisbezoek krijgt. De cliënt kan dus in zijn eigen omgeving blijven wonen en werken.

C.G.G. VLAAMS-BRABANT OOST VZW
KAPUCIJENVOER 35/2
3000 LEUVEN
016-33 71 17

Vestiging Aarschot Delta
Langdorpsest. 129
3200 Aarschot
016-55 19 00

Vestiging Diest De Bleek
Halensebaan 49 B
3290 Diest
013-31 25 84

Vestiging Leuven Volwassenen
Vital Decosterstr. 86
3000 Leuven
016-32 97 00

Vestiging Leuven Kinderen & Jongeren
Kapucijnenvoer 35/2
3000 Leuven
016-33 69 32

Vestiging Sterrebeek
Kerkdries 26
1933 Sterrebeek
02-688 43 50

Vestiging Tienen
Veldbornstraat 18
3300 Tienen
016-80 17 50

C.G.G. AHASVERUS
MUIURVELD 38
1730 ASSE
02-306 03 65

Advies- en begeleidingscentrum (A.B.C.)
Muurveld 38
1730 Asse
02-452 52 94

Centrum De Poort
A. Demaeghtlaan 51
1500 Halle
02-356 99 30

Therapiecentrum
H. Consciencestr. 16
1800 Vilvoorde
02-253 19 00

C.G.G. Aeneas
Ruwaal 12
1850 Grimbergen
02-269 90 33

C.G.G. PASSANT
BEERTSESTRAAT 21
1500 HALLE
02/361 21 28

Deelwerking Dilbeek
Sint Alenalaan 37
1700 Dilbeek
02-569 19 10

PassAnt Leuven
St. Geertrui Abdij 6
3000 Leuven
016-31 99 99

Deelwerking Haacht
Jennekensstraat 22
3150 Haacht
016-60 99 99

PSYCHIATRISCHE VERZORGINGSTEHUIZEN (P.V.T.)

In psychiatrische verzorgingstehuizen verblijven mensen met psychiatrische problemen die, hoewel hun toestand gestabiliseerd is, nog permanent zorg nodig hebben.

P.V.T. St.-Kamillus, Campus St.-Kamillus
Krijkelberg 1
3360 Bierbeek
016-45 26 11

P.V.T. St.-Kamillus, Campus Salvenbos
Naamsesteenweg 492
3001 Heverlee
016-45 26 11

P.V.T. St.-Alexius
Grimbergsesteenweg 40
1850 Grimbergen
02/270 93 30

P.V.T. St.-Jozef
Leuvensesteenweg 517
3070 Kortenberg
02/758 05 11

PSYCHIATRISCHE ZIEKENHUIZEN (P.Z.H.)

Psychiatrische ziekenhuizen richten zich uitsluitend tot mensen met psychiatrische problemen. Zij bieden intensieve en gespecialiseerde behandelingen die zowel kortdurend als langdurig kunnen zijn.

U.P.C. St.-Kamillus
Krijkelberg 1
3360 Bierbeek
016-45 26 11

Psychiatrisch Ziekenhuis
St.-Annendaal
Vestestraat 1
3290 Diest
013-38 05 11

Psychiatrische Kliniek
St.-Alexius
Grimbergsesteenweg 40
1850 Grimbergen
02-270 93 30

Universitair Psychiatrisch Centrum KULeuven (met K-dienst)
Campus Kortenberg
Leuvensesteenweg 517
3070 Kortenberg
02-758 05 11

Universitair Psychiatrisch Centrum Salve Mater,
Campus Leuven (Sint Pieter)
Brusselsestraat 69
3000 Leuven
016-33 22 11

Nakuurhome
Papiermoleken
Oude Baan 293
3000 Leuven
016-25 06 38

Psycho-Sociaal Centrum
Mechelsestraat 84
3000 Leuven
016-23 89 60

Universitair Psychiatrisch Centrum Salve Mater
Campus Lubbeek
Binkomstraat 2
3210 Lubbeek
016-21 02 11

Psychiatrische Kliniek
Broeders Alexianen (met K-dienst)
Liefdestraat 10
3300 Tienen
016-80 75 11

SAMENWERKINGS-VERBANDEN BESCHUT WONEN (S.B.W.)

Beschut wonen biedt onderdak en begeleiding aan personen met psychiatrische problemen die in het dagelijks leven hulp nodig hebben om zelfstandig te (leren) leven en wonen. Bewoners van beschut wonen leven met een beperkt aantal andere patiënten in gewone huizen waar zij naast huisvesting ook begeleiding krijgen.

S.B.W. Walden vzw
Krijkelberg 1
3360 Bierbeek
016-45 27 54

S.B.W. De Linde vzw
Veemarkt 3
3290 Diest
013-32 28 50

S.B.W. De Raster vzw
Molenstraat 7
1852 Grimbergen-Beigem
02-270 15 89

S.B.W. Pastya vzw
Lindensestraat 10
3010 Kessel-Lo
016-29 53 02

S.B.W. De Hulster vzw
Leuvensesteenweg 517
3070 Kortenberg
02-758 05 11

S.B.W. Fides vzw
Kapucijnenvoer 33
3000 Leuven
016-33 26 30

S.B.W. Hestia vzw
Liefdestraat 1
3300 Tienen
016-81 90 67

S.B.W. De Open Cirkel
E. Nerincxstraat 15
1500 Halle
02-361 50 41

VOORZIENINGEN MET EEN RIZIV-CONVENTIE

Het RIZIV financiert een aantal voorzieningen die een aanbod hebben in de geestelijke gezondheidszorg

VOORZIENINGEN VOOR MIDDELENGERELATEERDE ZORG

De Spiegel, residentieel
Groot Park 9
3360 Bierbeek-Lovenjoel
016-46 10 18

De Spiegel, ambulant
Nieuwstraat 36
1730 Asse
02-453 22 42

Vzw Het Veerhuis-Siddhartha
St. Annastraat 1
3000 Leuven
016-23 65 67

MSOC
Leuvensestraat 7
1800 Vilvoorde
02-251 94 49

MSOC
Grote Bergstraat 3
3300 Tienen
016-81 04 82

't Wit Huis
D. Alenuslaan 6
3290 Diest
013/32 69 33

MAT
Basilieklaan 75
3270 Scherpenheuvel-Zichem
013/77 83 59

REFERENTIECENTRUM AUTISMESPECTRUM-STOORNISSEN:

Expertisecentrum
voor autismespectrumstoornissen - UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
016-34 38 21

MENTALE STOORNISSEN:
Revalidatiecentrum
Levensvreugde
Stationsstraat 25
3360 Lovenjoel (Bierbeek)
016-46 89 46

Revalidatiecentrum Land
van Halle-Pajottenland vzw
Ziekenhuislaan 100
1500 Buizingen (Halle)
02-360 12 36

Behandelingscentrum
Asse
Brusselsesteenweg 551
1731 Zellik (Asse)
02-452 93 79

INRICHTINGEN VOOR GEHOOR- EN SPRAAKSTOORNISSEN

Revalidatiecentrum
voor gehoor- en spraakgestoorden, UZ Leuven,
St. Rafaël – KUL
Kapucijnenvoer 33
3000 Leuven
016-33 23 40

Antenne 3000
St. Geertrui Abdij 6
3000 Leuven
016-31 99 99

Revalidatiecentrum D.A.T.
Houtemstraat 115b
3300 Tienen
016-80 39 80

S.B.W. De Hulster
Minderbroederstr. 23
3000 Leuven
016-29 87 60

OMBUDSFUNCTIE

(Ex)-patiënten of gebruikers van de voorzieningen voor geestelijke gezondheidszorg kunnen met vragen en klachten i.v.m. opname, behandeling, verblijf of ontslag terecht bij externe ombudspersonen - **Liesbeth Devriendt**
0497-47 70 66
- **Patrick Vandenplas**
0497-47 70 67
www.ombudsfunctieggz.be

De laatste jaren werden heel wat experimentele projecten opgestart zoals psychiatrische zorg voor patiënten in de thuissituatie, outreaching, vroegdetectie, ... Voor een actuele stand van zaken in Vlaams-Brabant, raadpleeg www.vlabo.be